

Jaarverslag 2018

Limburgse Stichting Autisme
Donkweg 49
3520 Zonhoven

0. Inhoudstafel

0. Inhoudstafel	3
1. Erkenningen	4
2. Wat is autisme?	4
3. Doelstellingen	4
4. Liga Autisme Vlaanderen	5
5. Tevredenheid in thuisbegeleiding	8
6. RTH 2018 in cijfers	9
7. Personeelsoverzicht	11
8. Woonopvang Residentie Vijverplein	11
9. Personeelsoverzicht Residentie Vijverplein	12
10. BrASSerie De Kapelanij	12

1. Erkenning in 2018

Erkenning Rechtstreeks Toegankelijke Hulpverlening (RTH)	1906,38 punten
Werkingsgebied	Limburg
Doelgroep	Autisme Spectrum Stoornis
Zorggebonden punten als VZA	554,00 punten

2. Wat is autisme?

Autisme is een aangeboren en levenslange stoornis in de ontwikkeling en zorgt voor problemen op vlak van communicatie, sociale relaties en soepel denken en handelen. Autisme heeft een neurobiologische basis en een op gedragscriteria gebaseerde diagnose. De kern is voor iedere en hetzelfde.

Inkomende sensorische prikkels worden in de hersenen op een andere manier verwerkt waardoor mensen met autisme anders naar de wereld om zich heen kijken. Ze zijn eerder gefocust op details en houden minder rekening met hun (sociale) omgeving. Vaak begrijpen ze hetgeen wordt gezegd op een andere manier. Bovendien kunnen mensen met autisme zich moeilijker uitdrukken en is hun communicatie veelal oppervlakkig. Daarnaast verlopen de relaties met anderen vaak moeizaam, stroef of vreemd. Tenslotte zijn mensen met autisme vaak niet flexibel waardoor ze zich moeilijk kunnen aanpassen aan nieuwe situaties. Daardoor hebben ze moeite met veranderingen en hebben ze vaak eenzijdige interesses. Autisme kan zich uiten op zeer verschillende manieren.

Autisme is een levenslange, vaak onzichtbare, handicap die invloed heeft op alle levensgebieden in alle levensfasen. Naar schatting 1 % tot 1,6 % van de bevolking kampt met een vorm van autisme. Mannen zijn ongeveer vier keer vaker getroffen dan vrouwen.

3. Doelstellingen

Thuisbegeleiding is een ambulante en/of mobiele vorm van hulpverlening waarbij de begeleiding grotendeels binnen het gezin, in de thuissituatie zelf plaatsvindt. Thuisbegeleiding van LSA richt zich zowel naar (jonge) kinderen, jongeren als volwassenen met een autisme spectrum stoornis, mogelijks met bijkomend een andere beperking/problematiek.

Thuisbegeleiding bij kinderen en jongeren wil in de eerste plaats opvoedingsbijstand aan de ouders verlenen en hen bijstaan in de omgang met hun zoon of dochter met autisme, rekening houdend met de mogelijkheden en beperkingen, zowel van de cliënt als zijn omgeving. De inhoud van de begeleiding kan gaan over zowel specifieke problemen die te maken hebben met het autisme zoals tekorten in communicatie, sociale relaties, soepel denken en handelen als over niet-specifieke problemen zoals gedrag-, slaap-, eet- of zindelijkheidsproblemen. Verder is er naast aandacht voor de ouders en de cliënt, ook ondersteuning van de "brusjes" (broers of zussen), en het ruimere netwerk.

Daarnaast begeleiden we ook volwassen personen met ASS, die al dan niet zelfstandig wonen. Ook hier kan zowel de persoon zelf als zijn ruimere omgeving, ouders en familie, werk of opleiding, relaties en

vrienden, budgetbeheer, vrijetijdsbesteding, persoonlijke toekomst, verwerking van diagnose,... aan bod komen. De bedoeling is met de minst ingrijpende maatregel te komen tot een zo harmonisch mogelijke leefsituatie. De klemtoon ligt steeds op het versterken van de persoon met autisme en zijn netwerk zodat op termijn professionele begeleiding niet langer nodig is.

LSA biedt een sterk gespecialiseerde hulpverlening en begeleiding rondom autisme, zonder voorbij te gaan aan het emancipatorische gedachtegoed. Het opzet van de thuisbegeleid(st)er is om zichzelf overbodig te maken door ouders of de cliënt zelf de aan het autisme gerelateerde problemen te leren oplossen. Bedoeling is om hen voldoende inzicht in de autismeproblematiek te geven en handvatten aan te bieden zodat zij in de toekomst nieuwe problemen zelfstandig kunnen oplossen. Thuisbegeleiding is immers tijdelijk van aard.

Naast de individuele thuisbegeleiding kan er ook een beroep gedaan worden op groepsbegeleidingen of op bezoekouders.

4. Liga Autisme Vlaanderen

Op 1 oktober 2017 werd de Liga Autisme Vlaanderen opgericht als formeel samenwerkingsverband van de 4 Vlaamse thuisbegeleidingsdiensten autisme: Het Raster vzw, Tanderuis vzw, vzw Victor en Limburgse Stichting Autisme.

Er was al jaren een zeer goede samenwerking tussen onze provinciale diensten, maar een veranderend zorglandschap en het gevoel van 'samen kunnen we meer' zette ons ertoe aan een nieuw initiatief in het leven te roepen, nl. de Liga Autisme Vlaanderen, met grosso modo 2 doelen:

1. Krachten bundelen om beleidsmatig te blijven aandringen op **het belang en de positie van autismspecifieke hulpverlening** in Vlaanderen, aangezien de keuze om doelgroepspecifiek te werken tegenwoordig minder vanzelfsprekend is dan vroeger. De Liga Autisme Vlaanderen geeft de thuisbegeleidingsdiensten autisme een eensgezinde en krachtiger stem naar overheden toe.
2. Krachten bundelen om vanuit de thuisbegeleidingsdiensten Vlaamse **projecten** te realiseren rondom autisme. Het gaat enerzijds om **nieuwe initiatieven**, projecten die vernieuwend zijn en omwille van workload niet haalbaar zijn voor één organisatie. Anderzijds worden met de Liga ook **ondersteunende projecten** uitgerold, die de interne werking van de aparte thuisbegeleidingsdiensten kunnen versterken.

Nieuwe initiatieven in 2018

Zomerkampen

In samenwerking met een **reguliere jeugdwerkpartner, Jonge Helden**, organiseerden we het Boeiend Boskamp voor 20 kinderen van 10 tot 12 jaar en het Zomers Zeekamp voor 20 jongeren van 13 tot 15 jaar. Door samen te werken met een reguliere partner ontstaan nieuwe leeransen in de 2 richtingen.

De animatoren van Jonge Helden zijn immers zeer sterk in spelopbouw en alles rond het kampgebeuren, terwijl het voor onze thuisbegeleiders hun tweede natuur is om kinderen met autisme te begeleiden. Door samen deze kampen te organiseren zijn onze kampen ongetwijfeld sterker én zijn we ervan overtuigd dat ook de andere

(inclusieve) kampen van onze reguliere partner autismevriendelijker worden, zowel via bepaalde beleidskeuzes als via de animatoren zelf.

In vergelijking met inclusieve kampen, worden de kampen vanuit Liga Autisme Vlaanderen gekenmerkt door:

- Zeer kleine kampgroepen (max. 20 deelnemers in totaal)
- Werken met kleine subgroepjes tijdens activiteiten
- Individuele of kleine slaapkamers
- Minstens 1 begeleider per 3 kinderen
- Iedere begeleider heeft kennis van autisme
- Er is zeer veel aandacht voor extra verduidelijking (dag- en weekprogramma, activiteiten, regels, ...)
- De kamplocatie is exclusief ter beschikking voor ons kamp (dus niet voor andere groepen)
- Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de individuele noden van het kind (bv. nood aan rustmoment tijdens de dag, nood aan extra verduidelijking, ...). Deze noden kunnen door de ouders en het kind worden verduidelijkt tijdens een voorafgaand kennismakingsbezoek aan het kind.

In 2018 gingen 40 kinderen en jongeren met autisme en een normale begaafdheid mee op onze kampen, begeleid door 7 thuisbegeleiders en 10 animatoren.

Deelname aan de kampen werd geregistreerd als RTH-dagopvang en –verblijf en telde voor 1.86 personeelspunten per deelnemer. Dit betekent dat voor beide kampen in totaal 74,4 personeelspunten werden ingezet.

Chathulp

In 2018 zijn we gestart met een pilootproject rond chathulp in Oost- en West-Vlaanderen. In **Oost-Vlaanderen** ging het om de opstart van blended chathulpverlening binnen de adolescentenwerking. Daar kunnen de thuisbegeleiders naast hun begeleidingsgesprekken ook chatten met jongeren die ze in begeleiding hebben. We zien daar verschillende **voordelen** in:

- chatten kan een brug vormen in de opbouw van een **vertrouwensband**
- door de chatten komt je **minder intrusief** binnen in de persoonlijke leefomgeving van de jongeren
- **taboegeladen** onderwerpen kunnen makkelijker bespreekbaar zijn via chat
- **minder storende prikkels** waar de jongere geen controle over heeft
- een vertraagde en visuele communicatievorm
- ...

In **West-Vlaanderen** werd chathulp opgestart voor cliënten die op de wachtlijst stonden als vorm van overbruggingshulp. Mensen die wachtend zijn op opstart van thuisbegeleiding, konden met hun vragen chatten met één van de medewerkers van vzw Victor.

Beide pilootprojecten kwamen er met de steun van en onder supervisie van Flanders' Care. Dankzij deze pilootprojecten konden "de deuren en drempels" van chathulp binnen onze organisaties opgelijst worden. Dit resulteerde in een nieuw uitvoeringsbesluit van Minister Jo Vandeuren, waarbij de Liga Autisme Vlaanderen in

2019 - los van een prestatiegebonden systeem - van start kan gaan met een **Vlaanderenbrede autisme chat** voor mensen met autisme en hun directe netwerk.

BrussenkASSt

Met de steun van Koning Boudewijnstichting maakten we in 2018 een start met het bundelen van bestaande methodieken om met broers en zussen van kinderen en volwassenen met autisme aan de slag te gaan. Het gaat hierbij om brussencursussen en -activiteiten die de provinciale thuisbegeleidingsdiensten ontwikkeld hebben, alsook om methodieken om individueel in gesprek te gaan met een broer of zus. Deze laatste zullen gebundeld worden in *een brusvalies* die de thuisbegeleider kan meenemen op huisbezoek.

Tot slot zullen we een outreachpakket ontwikkelen, zodat we organisaties die met een brussenwerking of brussenmethodieken van start willen gaan, hiermee ook een stuk op weg kunnen zetten.

Congres

Op 13 december 2018 vond ons eerste Vlaams Autisme Congres plaats met als titel 'Autismevriendelijk Vlaanderen. Werk in uitvoering'. Met de levensfasen als rode draad, lieten 4 vooraanstaande wetenschappers hun licht schijnen over het waarom en hoe van een autismevriendelijke aanpak. Daarnaast lichtte Minister Vandeurzen het Vlaams Actieplan Autisme toe en werd onze meter, Ann Ceurvels, voorgesteld.

De 350 bezoekers kregen de mogelijkheid om over de middag een inspiratiebeurs te bezoeken, waarin zowel Vlaanderenbrede als lokale, maar inspirerende autisme-initiatieven een infostand hadden.

Ons doel om via het congres de oprichting van de Liga Autisme Vlaanderen én het belang van autismespecifieke professionele ondersteuning onder de aandacht te brengen was zeker geslaagd. Het congres werd voornamelijk bijgewoond door professionelen en dit vanuit allerhande sectoren (onderwijs, jongerenwelzijn, VAPH, eerstelijnsdiensten, ...).

Ondersteunende projecten in 2018

Tot slot... afgelopen jaar heeft de Liga ook haar schouders gezet onder een project ter **ondersteuning van de thuisbegeleidingsdiensten**. Er werd een intern kennisplatform ontwikkeld via hetwelke de provinciale diensten makkelijker hun interne knowhow kunnen delen, gaande van outreachpakketten tot visieteksten, methodieken, ... Dit kennisplatform kreeg de naam tSCHAP en bevatte eind 2018 175 documenten (presentaties, illustratief materiaal, ...) ter ondersteuning van de outreachopdracht van de thuisbegeleidingsdiensten.

Wat brengt de toekomst?

In 2018 werd de kiem gelegd voor verschillende nieuwe projecten die vanaf 2019 hun uitvoering zullen kennen. We denken hierbij aan de aanwerving van een **wetenschappelijk medewerker** die de brug zal vormen tussen wetenschap en praktijk rondom autisme, de ondersteuning bij het maakproces van **2 documentaires** rondom autisme, de uitrol van de Vlaamse **Autisme Chat**, de verdere **uitbouw van tSCHAP** en de verbreding van onze **zomerkampen** in samenwerking met Afya vzw.

Eén ding is zeker: Liga Autisme Vlaanderen staat niet stil! Samenwerking met gelijkgestemde organisaties geeft je kracht, zichtbaarheid, ... en vleugels! De synergie van de diensten binnen Liga Autisme Vlaanderen kan je het best vergelijken met een zwerm spreeuwen: zonder één aanwijsbare leider, als in een natuurlijke flow, bundelen we de krachten om - met meer impact - te kunnen bewegen richting een autismevriendelijker Vlaanderen.

5. Tevredenheid in thuisbegeleiding

Na afronding van de begeleiding ontvangen de gezinnen een (anonieme) bevraging die ze aan de dienst kunnen terugsturen. Het antwoord wordt gegeven op een 10-puntenschaal waarbij 0 staat voor helemaal niet tevreden en 10 voor perfect tevreden.

Resultaten voor het werkjaar 2018 (*Bij gezinnen waar de begeleiding is afgesloten in 2018*):

N (=opgestuurde vragenlijsten)= 355

n (=terug ontvangen vragenlijsten)= 92

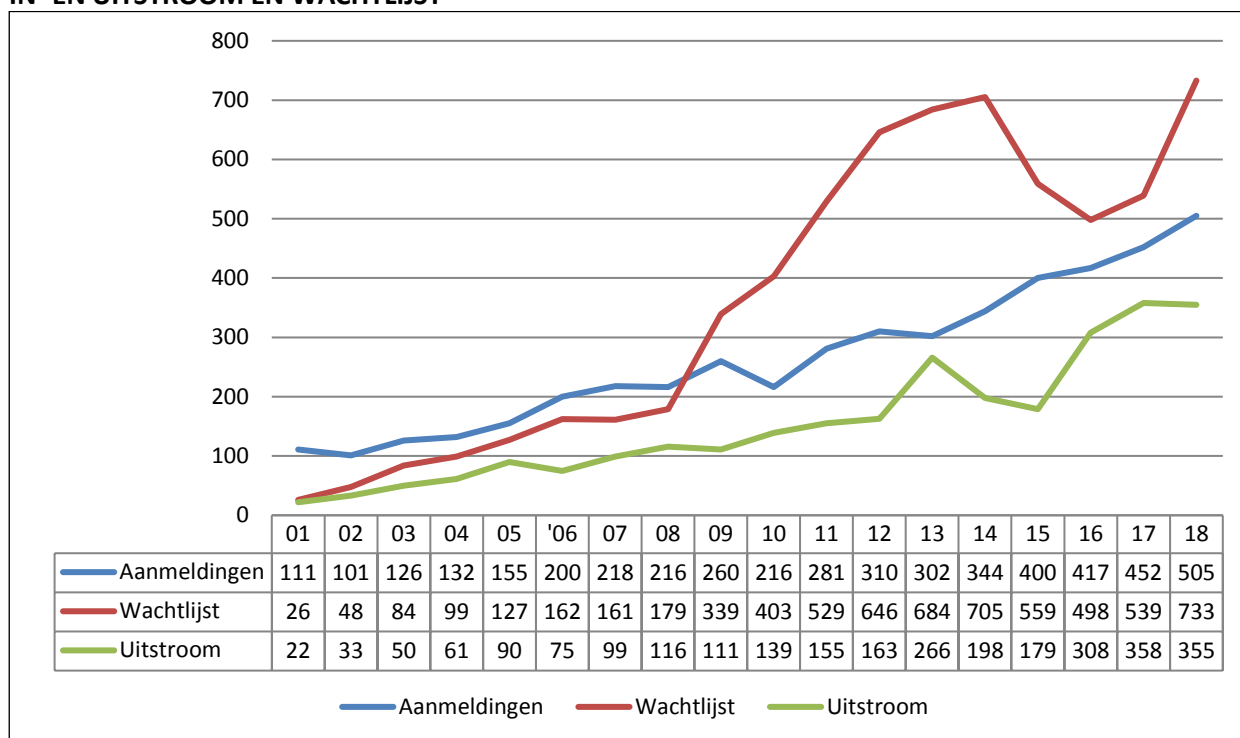
Responsgraad = 26%

Algemene tevredenheid = 8,81/10

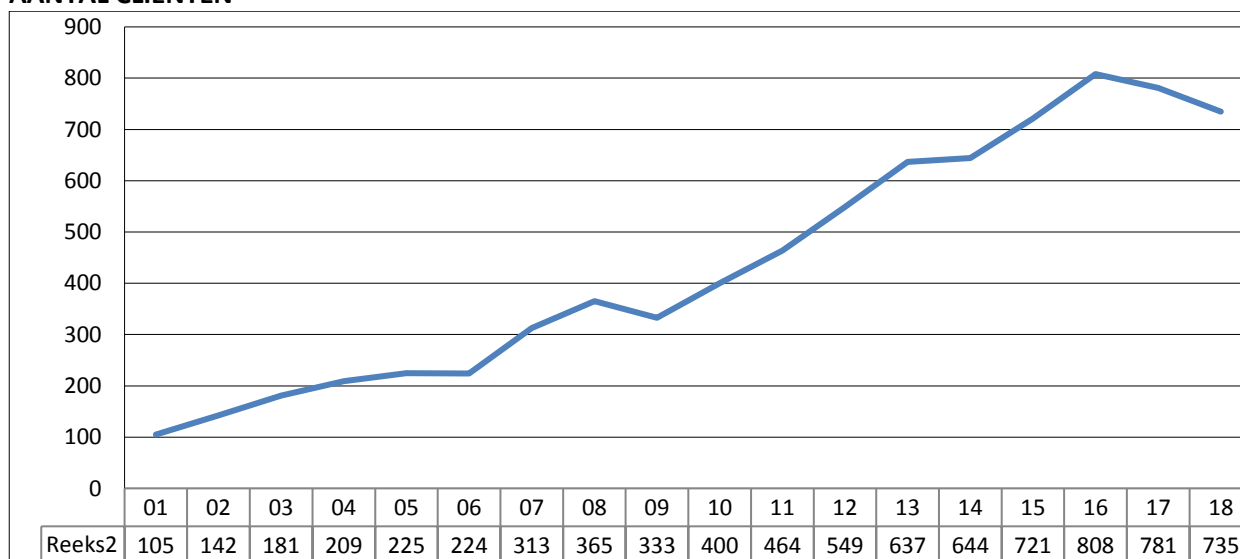

6. RTH 2018 in cijfers

IN- EN UITSTROOM EN WACHTLIJST

AANTAL CLIENTEN

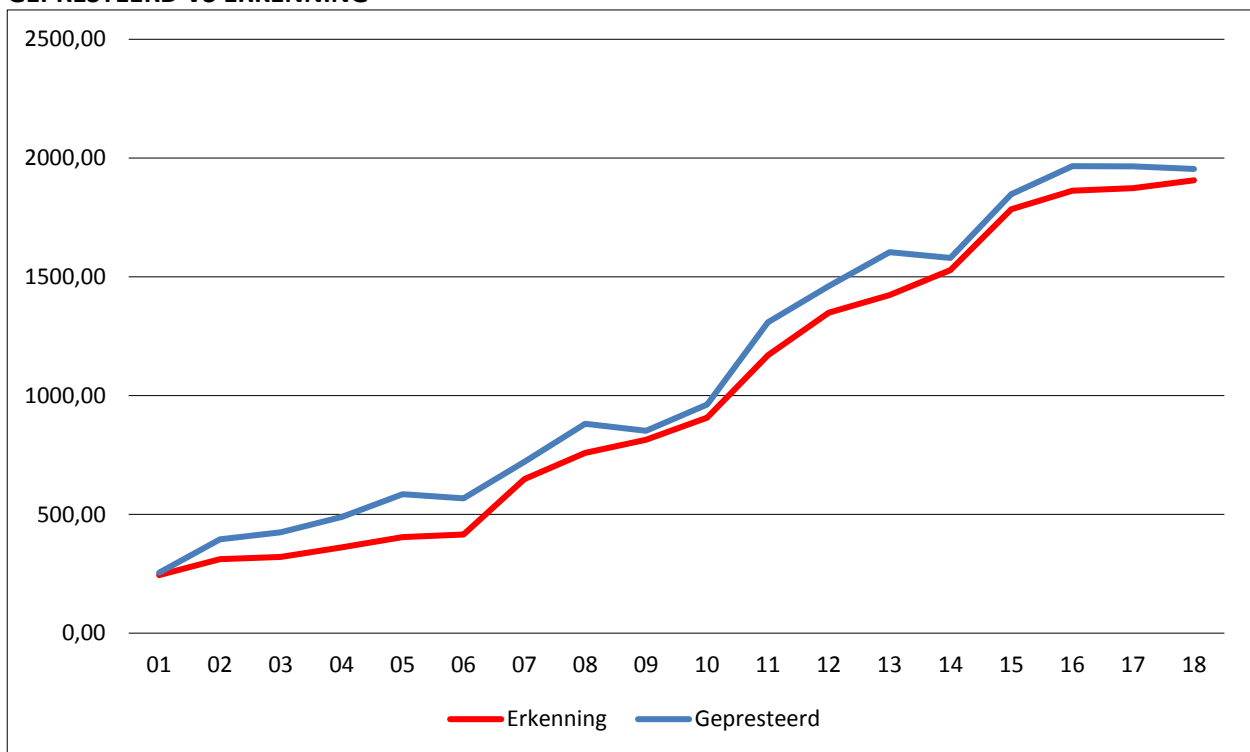
TURNOVER VAN CLIENTEN

	TK	KJ	TV	TOT
Aantal cliënten opgestart in 2018	69	226	46	341
Aantal cliënten afgerond in 2018	64	222	69	355
Totaal aantal cliënten in begeleiding 2018	127	488	120	735

PUNTEN INGEZET VOLGENS FUNCTIE

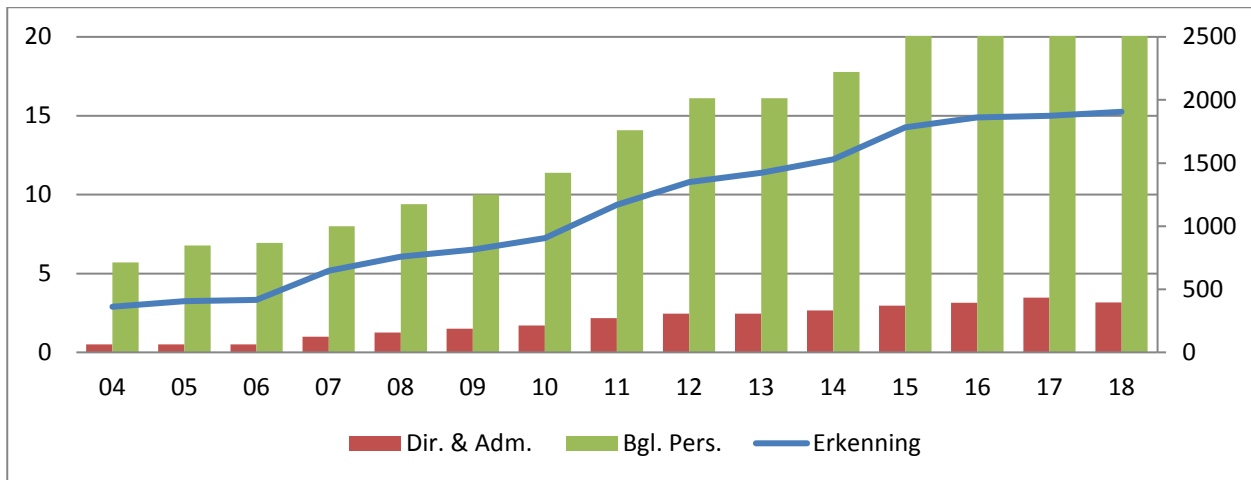
	Punten
Mobiel	1654,160
Ambulant	162,195
Groepsbegeleiding	93,351
Outreach	7,48
Dagopvang	22,881
Verblijf	14,17
Totaal	1954,167
% erkenning RTH	102,51%

GEPRESTEERD VS ERKENNING

7. Personeelsoverzicht RTH

Om onze erkenning te realiseren beschikken we over volgende personeelsequipe uitgedrukt in full-time equivalenten (in vergelijking tot voorgaande jaren):

Het begeleidend personeel bestaat uit 9 licentiaten/masters PPW en 20 graduatens/bachelors PPW. De administratie wordt verzorgd door 4 deeltijdse personeelsleden, er is 1 persoon voor de logistieke taken (beiden gepoold met respectievelijk DAB en DAB/DPA). De directie bestaat uit 3 deeltijdse teamcoördinatoren en 1 directeur.

8. Residentie Vijverplein

LSA heeft in het centrum van Zutendaal een woonopvang gerealiseerd voor volwassen personen met een Autisme Spectrum Stoornis, die geen aangepaste ondersteuning vinden en zich niet zelfstandig kunnen handhaven. De woonopvang opende zijn deuren in oktober

2013. Momenteel worden er 15 cliënten opgevangen. Er zijn in totaal 17 studio's voorzien.

Er wordt een continu bereikbare dienstverlening en permanentie (24/7) aangeboden, eventueel in samenwerking met andere

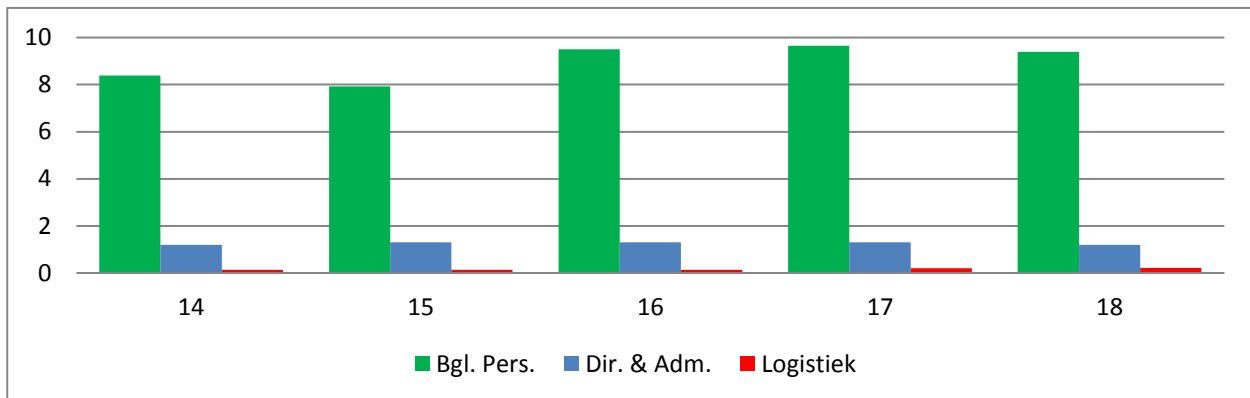

voorzieningen of welzijnsvoorzieningen.

Bewoners die niet tewerkgesteld zijn of geen andere zinvolle dagbesteding hebben, kunnen gebruik maken van ons intern dagbestedingsaanbod. Ook in de naastgelegen brASSerie "De Kapelaniij" kunnen zij ingeschakeld worden. Externe cliënten kunnen eveneens van dit aanbod gebruik maken.

9. Personeelsoverzicht Residentie Vijverplein

Ter ondersteuning van de bewoners kunnen we gebruik maken van hun persoonsvolgende budgetten. In 2018 hadden we in totaal 554 zorggebonden personeelspunten ter beschikking.

Er is 1 fulltime teamverantwoordelijke, ondersteund door een administratieve kracht (0,2 FTE), een deeltijdse logistieke kracht (0,21 FTE) en 11 begeleiders: 9,39 FTE waarvan 0,5 FTE psychologe; 6,08 FTE opvoeder klasse 1 of ergotherapeut en 2,81 FTE opvoeder klasse 2A.

In totaal 10,8 FTE, ingevuld door 17 personeelsleden.

10. BrASSerie De Kapelaniij

De Kapelaniij is een brASSerie waar mensen met een autisme spectrumstoornis (ASS) meehelpen in de keukens en de bediening. Mensen met ASS ondervinden vaak hinder op sociaal en communicatief vlak. Daarnaast hebben ze nood aan duidelijkheid en structuur. Sterke punten zijn het zien van details, het uitvoeren van gekende taken, precisiewerk, eerlijkheid en stiptheid. Allemaal eigenschappen die een grote

meerwaarde zijn voor onze werking in De Kapelaniij!

Dagelijks helpen zij bij verschillende taken zoals cake bakken en het zorgvuldig indraaien van het bestek. De groentjes worden gewassen, bijgevuld en zorgvuldig in de kommetjes gerangschikt. De flesjes worden met grote zorg geteld en gesorteerd. Er wordt ook geholpen in de bediening, bij het opnemen van bestellingen en het serveren van drank en gerechten.

Enkele van onze vrijwilligers wonen in Residentie Vijverplein, een woonvorm met een aanbod van dagbesteding voor volwassenen met ASS. De 17 studio's zijn gelegen in de nieuwbouw naast de Kapelanijs. De kaarsen, kaartjes en decoratie die terug te vinden zijn in de brASSerie zijn enkele resultaten van hun activiteiten. Bovendien voorzien zij onze keuken van frisse gewassen en netjes geplooid handdoeken.

Daarnaast worden er ook nog andere cliënten via RTH tewerkgesteld in De Kapelanijs. In totaal werden er zo ongeveer 23 punten ingezet.